DUODECIM APOSTOLI

Dvanaest apostola

Izabrani od Krista između njegovih učenika, Dvanaestorica su bila poslana — *apostolos* znači „poslanik” — da propovijedaju Evanđelje svim narodima. Na njima je, s Petrom na čelu, sagradio svoju Crkvu, a biskupi su njihovi nasljednici (KKC 857–862). Svi osim sv. Ivana svoje su svjedočanstvo zapečatili mučeništvom.

„Ne izabraste vi mene, nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite.” — Ivan 15,16

Sv. Petar

Prvak apostola

BLAGDAN 29. lipnja
UMRO Razapet glavom prema dolje, Rim, oko 64.–67.
PROPOVIJEDAO Judeja, Antiohija, Mala Azija, Rim

Ribar Šimun, prozvan Kefa, „Stijena”, koji je primio ključeve Kraljevstva. Prvi rimski biskup i vidljiva glava Crkve.

SIMBOLI
Ključevi neba, obrnuti križ

ZAŠTITNIK
papa, ribara

Sv. Andrija

Prvozvani

BLAGDAN 30. studenoga
UMRO Razapet na križu u obliku slova X, Patras
PROPOVIJEDAO Skitija (Crno more), Trakija, Grčka

Petrov brat, najprije učenik Ivana Krstitelja, koji je doveo Šimuna Isusu. Propovijedao je u Grčkoj i oko Crnoga mora.

SIMBOLI
Kosi (X) križ, ribarska mreža

ZAŠTITNIK
Škotske, Rusije, ribara

Sv. Jakov

Stariji, sin Zebedejev

BLAGDAN 25. srpnja
UMRO Pogubljen mačem po Herodu, Jeruzalem, 44.
PROPOVIJEDAO Judeja, Samarija; Španjolska (predaja)

S Petrom i Ivanom vidio je Preobraženje i smrtnu borbu u vrtu. Prvi je apostol umro za Krista (Dj 12,2); štuje se u Compostelu.

SIMBOLI
Hodočasnički štap, jakovska kapica (školjka)

ZAŠTITNIK
Španjolske, hodočasnika

Sv. Ivan

Ljubljeni učenik

BLAGDAN 27. prosinca
UMRO U starosti, Efez, oko 100. — jedini apostol koji nije umro mučeničkom smrću
PROPOVIJEDAO Jeruzalem, Mala Azija; prognan na Patmos

Pisac četvrtog Evanđelja, triju poslanica i Otkrivenja. Pod križem mu je Krist povjerio svoju Majku. Preživio je kotao kipućega ulja.

SIMBOLI
Kalež sa zmijom, orao

ZAŠTITNIK
teologa, pisaca, prijateljstva

Sv. Filip

iz Betsaide

BLAGDAN 11. svibnja (tradicionalni)
UMRO Razapet, Hijerapolis u Frigiji
PROPOVIJEDAO Grčka, Frigija, Skitija (predaja)

Doveo je Natanaela Kristu, a na Posljednjoj večeri molio: „Gospodine, pokaži nam Oca.” Propovijedao je u Frigiji.

SIMBOLI
Visoki križ, kruhovi

ZAŠTITNIK
Urugvaja, šeširdžija, slastičara

Sv. Bartolomej

zvan Natanael

BLAGDAN 24. kolovoza
UMRO Živ oderan i pogubljen, Armenija
PROPOVIJEDAO Indija, Mezopotamija, Armenija

Krist ga je pohvalio kao „pravog Izraelca u kojemu nema prijevare”. Predaja kaže da je propovijedao u Indiji i Armeniji.

SIMBOLI
Nož za deranje kože

ZAŠTITNIK
Armenije, kožara

Sv. Matej

Apostol i evanđelist

BLAGDAN 21. rujna
UMRO Ubijen mačem na oltaru, Etiopija (predaja)
PROPOVIJEDAO Judeja, Etiopija, Perzija

Carinik Levi, koji je na Kristov poziv ustao od carinarnice. Napisao je prvo Evanđelje za vjernike iz židovstva.

SIMBOLI
Krilati čovjek, helebarda, kesa novca

ZAŠTITNIK
bankara, računovođa

Sv. Toma

Didim, „Blizanac”

BLAGDAN 21. prosinca (tradicionalni)
UMRO Proboden kopljem, Mylapore, Indija
PROPOVIJEDAO Partija (Perzija), Indija

Sumnjao je u Uskrsnuće dok nije dotaknuo rane, a onda ispovjedio: „Gospodin moj i Bog moj!” Donio je vjeru u Indiju.

SIMBOLI
Koplje, graditeljski kutnik

ZAŠTITNIK
Indije, arhitekata

Sv. Jakov

Mladi, „brat Gospodnji”

BLAGDAN 11. svibnja (tradicionalni)
UMRO Bačen s Hrama i ubijen batinom, 62.
PROPOVIJEDAO Jeruzalem i Judeja

Sin Alfejev, rođak Gospodinov, prvi jeruzalemski biskup i pisac Jakovljeve poslanice.

SIMBOLI
Valjarska batina

ZAŠTITNIK
ljekarnika, valjara sukna

Sv. Šimun

Revnitelj

BLAGDAN 28. listopada
UMRO Prepiljen napola, Perzija (predaja)
PROPOVIJEDAO Egipat, Mezopotamija, Perzija

Nazvan „Revnitelj” ili „Kananaj”. Predaja drži da je sa sv. Judom propovijedao u Perziji, gdje su obojica primila mučeničku krunu.

SIMBOLI
Pila, knjiga

ZAŠTITNIK
drvosječa, kožara

Sv. Juda

Tadej

BLAGDAN 28. listopada
UMRO Ubijen sjekirom, Perzija (predaja)
PROPOVIJEDAO Judeja, Mezopotamija, Perzija, Armenija

Brat sv. Jakova Mlađega i pisac Judine poslanice. Ljubljen je kao pomoćnik onih koji su u očajnoj potrebi.

SIMBOLI
Sjekira ili batina, Kristova slika

ZAŠTITNIK
očajnih slučajeva, izgubljenih stvari

Sv. Matija

izabran ždrijebom

BLAGDAN 24. veljače (tradicionalni)
UMRO Kamenovan i pogubljen (predaja)
PROPOVIJEDAO Judeja, Kapadocija, Kolhida (Gruzija)

Učenik od Kristova krštenja, izabran nakon Uzašašća da zauzme mjesto Jude Iškariotskoga među Dvanaestoricom (Dj 1,21–26).

SIMBOLI
Sjekira, ždrijeb

ZAŠTITNIK
stolara, krojača

Peter Paul Rubens, Apostolado, oko 1611. · Museo del Prado, Madrid — Sv. Juda: Anthony van Dyck, oko 1620. · Kunsthistorisches Museum, Beč

SV. PAVAO, APOSTOL NARODA

Nije bio jedan od Dvanaestorice, ali ga je uskrsli Krist pozvao na putu u Damask, pa se časti kao apostol zajedno sa sv. Petrom 29. lipnja (a sam 30. lipnja). Njegovih četrnaest poslanica čini velik dio Novoga zavjeta. Pogubljen je mačem u Rimu za Nerona.

„JEDNA, SVETA, KATOLIČKA I APOSTOLSKA”

Crkva je apostolska jer je sagrađena na temelju apostola, čuva njihov nauk i njome upravljaju njihovi nasljednici, biskupi, u zajedništvu s Petrovim nasljednikom. Njihovi blagdani, raspoređeni kroz cijeli kalendar, odzvanjaju čitavom liturgijskom godinom.